

Uke 2

13. januar: Mungo / Kentigern

Den første biskopen i Glasgow (ca 508/518- 603/613)

Legenden om den keltiske prinsessen Theneva (eller Tamis eller Tannoc, se 18. juli) har flere likhetstrekk med Sunnivallegenden: Etter å ha avvist en hedensk prins som ville gifte seg med henne, ble hun utstøtt og forsøkt drept av sin far, og voldtatt av prinsen. I en båt uten årer drev hun over fjorden til Culross nord for Edinburgh. Der i klosteret til den keltiske munken Serf fødte hun barnet sitt som ble kalt Kentigern (det betyr ”stor høvding”) og Mungo (som betyr ”min kjære lille”). Mungo fikk sin utdannelse hos Serf og ble senere prest og biskop i Glasgow. Byens navn kommer fra (E)gl(esi)as (Mun)go som kan bety ”min kjære kirke” eller ”Mungos kirke”. Da en hedensk hersker fikk makten i Sørvest-Skottland måtte Kentigern flykte: I en periode virket han i Cumbria, bl.a. i Crosthwaite i Lake District. Etter det samarbeidet han med David av Wales (se 1. mars). Han grunnla det store klosteret St. Asaph’s i Nord Wales. Senere fikk han komme tilbake til Skottland. Han møtte Columba fra Iona (se 9. juni) for å konferere om misjonsarbeidet. Noen kilder sier at han også har vært i Roma for å be pave Gregor den store om hjelp til å re-evangelisere de britiske øyer.¹ Dette viser Mungo som en brobygger mellom den romerske kirken og de keltiske kirkene. Han skal også ha sendt misjonærer til Orknøyene og Shetland og kanskje til Norge.

Legendene om Kentigern har med mye stoff om hans nære forhold til dyr. Hans innsats for den kristne misjonen i nordvest-Europa og likheten mellom fortellingene om hans mor og Sunnivallegenden gir ham en naturlig plass i denne kalenderen.

I 1910 fant den første konferanse for verdensmisjon sted i Edinburgh. Denne regnes som begynnelse for den moderne økumeniske bevegelse. Protestantiske kirker og organisasjoner ble enige om å samkjøre misjonsinnsatsen. Denne konferansen var nok ikke arrangert med tanke på Mungo. Men den var nær hans hjemtrakter og må ha vært i hans ånd.²

Bønn: Når eg bed ser eg bodberarar gå, tende av Mungo og sende til og frå - til Noreg og til øyene i nord. Takk Gud for alle som sådde ditt ord - kyrkjer grodde i deira spor. (*fritt etter D. S. Walton`s “The Hidden Stream”, i Davis/Gill: The Celtic Saints s.75*)

Bibeltekster: Sal 16 Apg 15,36-41 Mark 13,9-11

... Våre stridar må du jamna, småleg kiv og ovunds ferd,
alle kristne sysken samna til ein samlynd Herrens hær!
(*Anders Hovden i Norsk salmebok 69,3*)

Andre merkedager:

8. Januar: Torfinn fra Danmark ble i 1278 viet til biskop i Hamar. Striden mellom kongemakten og kirken førte til at han ble landsforvist. Han døde i Belgia i 1285. Senere skal det ha skjedd undere ved hans grav.

11. januar: Brettemesse på primstaven, enten til minne om Brigid fra Irland (se 1. februar). Eller til minne om Brictiva/Brettiva, en slags Sunniva som var kjent i Trøndelag. Klosterkirken i Munkeby ved Levanger var viet til henne³

¹ I 597 sendte Gregor munken Augustin og hans følge til Sør-England

² Jeg selv fikk en dypere interesse for Mungos misjonsvirksomhet da jeg ble klar over at min farfar var med i Edinburgh i 1910, som utsending for en tysk-dansk misjonsorganisasjon

³ Se: www.katolsk.no/biografi/brictiva.htm